

Số: /TTr - BVHTTDL

Hà Nội, ngày tháng năm 2020

TỜ TRÌNH

Về việc ban hành Nghị định quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn

Kính gửi: Chính phủ

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015, Luật Đầu tư ngày 26 tháng 11 năm 2014, Luật sửa đổi, bổ sung Điều 6 và Phụ lục 4 về Danh mục ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện của Luật Đầu tư ngày 01 tháng 01 năm 2017 và ý kiến Chính phủ đồng ý xây dựng Nghị định quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn tại Công văn số 701/VPCP-KGVX ngày 24 tháng 01 năm 2019 của Văn phòng Chính phủ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch dự thảo Nghị định quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn trình Chính phủ như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH NGHỊ ĐỊNH

Nghị định số 79/2012/NĐ-CP ngày 05 tháng 10 năm 2012 của Chính phủ (sau đây gọi là Nghị định số 79/2012/NĐ-CP) có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 01 năm 2013 được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 15/2016/NĐ-CP ngày 15 tháng 3 năm 2016 của Chính phủ (sau đây gọi là Nghị định số 15/2016/NĐ-CP) có hiệu lực từ ngày 01 tháng 5 năm 2016. Trong 07 năm triển khai thực hiện, hai văn bản trên cơ bản đã tạo lập được hành lang pháp lý, đưa hoạt động nghệ thuật biểu diễn phát triển theo chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước; tăng cường vai trò, trách nhiệm của các cơ quan quản lý Trung ương và địa phương; tạo điều kiện cho các tổ chức, cá nhân hoạt động sáng tạo nghệ thuật, làm phong phú đời sống văn hóa, tinh thần của nhân dân cũng như củng cố, phát huy bản sắc văn hóa dân tộc. Các quy định tại Nghị định là cơ sở để công tác thanh tra, kiểm tra được tăng cường; ý thức, trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân nâng cao trong quá trình tổ chức, thực hiện các hoạt động nghệ thuật biểu diễn.

Tuy nhiên, đánh giá kết quả 07 năm triển khai thực hiện, Nghị định số 79/2012/NĐ-CP và Nghị định số 15/2016/NĐ-CP còn một số hạn chế, vướng mắc trong quá trình thực thi:

Một là, chưa có quy định cụ thể hướng dẫn Luật Đầu tư về điều kiện đối với ngành, nghề “kinh doanh dịch vụ biểu diễn nghệ thuật, tổ chức thi người đẹp, người mẫu” và “kinh doanh bản ghi âm, ghi hình ca múa nhạc, sân khấu” dẫn đến khó khăn cho doanh nghiệp thực thi, vướng mắc cho cơ quan nhà nước quản lý các hoạt động của nền kinh tế thị trường và bất cập trong quá trình đàm phán, ký kết, tham gia điều ước quốc tế để mở rộng thị trường.

Hai là, chưa phân định về thẩm quyền giữa các cơ quan về cấp phép và kiểm tra chương trình biểu diễn nghệ thuật và chưa có biện pháp quản lý cụ thể đối với chủ thể hoạt động nghệ thuật biểu diễn vi phạm pháp luật dẫn đến nhiều trường hợp gây hậu quả nghiêm trọng nhưng không bị dừng hoặc bị xử lý.

Ba là, chưa bảo đảm tính thống nhất trong hệ thống pháp luật, quy định cấp giấy phép cho cá nhân là người Việt Nam định cư ở nước ngoài, người nước ngoài (người không có quốc tịch Việt Nam) phát sinh sự chồng chéo quy định của pháp luật xuất cảnh, nhập cảnh, cư trú của người nước ngoài và quy định của pháp luật đối với lao động là người nước ngoài.

Bốn là, chưa có quy định ràng buộc trách nhiệm phải tuân thủ pháp luật về an ninh trật tự, phòng chống cháy nổ và các tiêu chuẩn kỹ thuật chuyên ngành để bảo đảm an toàn cho khán giả và người liên quan.

Năm là, chưa có biện pháp hành chính hữu hiệu để hạn chế tình trạng xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan. Đặc biệt là tình trạng xâm phạm sự toàn vẹn của tác phẩm, sửa chữa, cắt xén hoặc xuyên tạc tác phẩm gây phương hại đến danh dự và uy tín của tác giả.

Sáu là, chưa có biện pháp quản lý thống nhất với hệ thống pháp luật phù hợp với thực tiễn đối với ngành, nghề kinh doanh dịch vụ tổ chức thi người đẹp, người mẫu trong xu hướng phát triển thị trường dẫn đến xuất hiện tình trạng trao danh hiệu tràn lan cho các cá nhân.

Để hệ thống pháp luật về hoạt động nghệ thuật biểu diễn phù hợp với thực tiễn, tạo khung pháp lý phù hợp với yêu cầu phát triển và nhiệm vụ quản lý nhà nước trong thời gian tới, việc xây dựng dự thảo Nghị định quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn là cần thiết.

Dự thảo Nghị định được xây dựng trên cơ sở kế thừa những quy định còn phù hợp tại Nghị định số 79/2012/NĐ-CP, Nghị định số 15/2016/NĐ-CP và sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ những quy định không còn phù hợp với thực tiễn quản lý. Để bảo đảm sự thống nhất trong công tác quản lý nhà nước; tạo thuận lợi cho các cơ quan, tổ chức, cá nhân trong quá trình áp dụng, thực thi pháp luật, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Thể thao và Du lịch báo cáo Chính phủ ban hành Nghị định thay thế 02 Nghị định trên.

II. MỤC ĐÍCH, QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG NGHỊ ĐỊNH

Mục tiêu tổng quát của việc xây dựng dự thảo Nghị định quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn là tiếp tục “hoàn thiện thể chế, chế định pháp lý và thiết chế văn hóa bảo đảm xây dựng và phát triển văn hóa, con người trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế” đồng thời bảo đảm giữ gìn và phát huy bản sắc văn hoá dân tộc; bảo đảm an toàn, an ninh văn hóa.

Mục tiêu cụ thể của việc xây dựng dự thảo Nghị định này là:

- Hoàn thiện hệ thống pháp luật về nghệ thuật biểu diễn trong thời kỳ mới, bảo đảm sự nghiệp “phát triển văn học, nghệ thuật đáp ứng nhu cầu tinh thần đa dạng và lành mạnh của nhân dân” được quy định tại khoản 2 Điều 60 Hiến pháp năm 2013.

- Quy định chi tiết điều kiện đầu tư, kinh doanh thống nhất hệ thống pháp luật về đầu tư nhằm tạo hành lang pháp lý cho hoạt động thương mại, mở rộng cơ hội tiếp cận thị trường nghệ thuật biểu diễn cho các chủ thể đầu tư kinh doanh và tiến tới hội nhập nền thương mại toàn cầu.

- Kế thừa các quy định còn phù hợp của Nghị định số 79/2012/NĐ-CP và Nghị định số 15/2016/NĐ-CP và sửa đổi, khắc phục những vướng mắc, bất cập trong thực tiễn thi hành thời gian qua.

- Thể chế nội dung giải pháp thực hiện chính sách đã được Chính phủ thông qua tại đề nghị xây dựng Nghị định quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn.

- Thể chế giải pháp thực hiện chính sách, chỉ đạo chung của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ về xây dựng Chính phủ kiến tạo, xây dựng công nghiệp văn hóa và phân cấp quản lý nhà nước.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch trình Chính phủ hồ sơ đề nghị xây dựng Nghị định quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn. Căn cứ ý kiến của Chính phủ về việc xây dựng dự thảo Nghị định, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch thành lập Ban soạn thảo và Tổ biên tập xây dựng Nghị định; dự thảo Tờ trình, Nghị định và hoàn thiện các hồ sơ liên quan; tổ chức hội thảo lấy ý kiến; gửi văn bản lấy ý kiến của các Bộ, cơ quan ngang Bộ, Hội Nhạc sĩ Việt Nam, Hội Nghệ sĩ sân khấu Việt Nam, Hội Nghệ sĩ Múa Việt Nam, các cơ quan quản lý nhà nước về văn hóa thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, các doanh nghiệp, đơn vị nghệ thuật trên toàn quốc và đăng trên Cổng thông tin điện tử của Chính phủ (<http://www.chinhphu.vn>) và Cổng thông tin điện tử của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (<https://bvhttdl.gov.vn/>) trong thời gian 60 ngày để lấy ý kiến rộng rãi về dự thảo Nghị định.

Tiếp thu ý kiến đóng góp của các cơ quan, tổ chức, cá nhân, cơ quan chủ trì soạn thảo đã hoàn thiện hồ sơ dự thảo Nghị định theo quy định, gửi Bộ Tư pháp thẩm định. Trên cơ sở ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã chỉnh lý dự thảo Nghị định và các tài liệu kèm theo trình Chính phủ.

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

1. Bố cục của dự thảo Nghị định

Dự thảo Nghị định gồm 06 chương 43 điều, cụ thể là:

Chương I (từ Điều 1 đến Điều 7) quy định chung về phạm vi điều chỉnh và đối tượng áp dụng; giải thích từ ngữ; điều kiện về nội dung nghệ thuật biểu diễn; quyền và trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động nghệ thuật biểu diễn.

Chương II (từ Điều 8 đến Điều 13) quy định điều kiện cấp giấy kinh doanh biểu diễn nghệ thuật; thẩm quyền, trình tự, thủ tục cấp mới, cấp đổi, cấp lại, đình chỉ và thu hồi Giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh biểu diễn nghệ thuật; biện pháp tạm dừng hoạt động biểu diễn nghệ thuật.

Chương III (từ Điều 14 đến Điều 31) gồm 05 Mục:

- Mục 1 (từ Điều 14 đến Điều 15) quy định những hoạt động tổ chức biểu diễn nghệ thuật không nhằm trực tiếp nhằm mục đích thương mại;
- Mục 2 (từ Điều 16 đến Điều 19) quy định chủ thể được tổ chức và thẩm quyền, thủ tục chấp thuận, dừng tổ chức biểu diễn nghệ thuật nhằm mục đích thương mại;
- Mục 3 (từ Điều 20 đến Điều 23) quy định chủ thể tổ chức, thẩm quyền và thủ tục chấp thuận, dừng tổ chức cuộc thi, liên hoan loại hình nghệ thuật biểu diễn;
- Mục 4 (từ Điều 24 đến Điều 27) quy định chủ thể tổ chức, thẩm quyền và thủ tục chấp thuận, dừng tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu;
- Mục 5 (từ Điều 28 đến Điều 31) quy định điều kiện dự thi người đẹp, người mẫu, thẩm quyền và thủ tục chấp thuận và tước danh hiệu đối với cá nhân dự thi người đẹp, người mẫu.

Chương IV (từ Điều 32 đến Điều 38) quy định quản lý đối với hoạt động lưu hành bản ghi âm, ghi hình có nội dung biểu diễn nghệ thuật; điều kiện, thẩm quyền, thủ tục lưu chiếu đối với bản ghi âm, ghi hình có nội dung biểu diễn nghệ thuật được lưu hành nhằm mục đích thương mại; điều kiện lưu hành bản ghi âm, ghi hình có nội dung biểu diễn nghệ thuật trên phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử; điều kiện về xuất khẩu, nhập khẩu bản ghi âm, ghi hình có nội dung biểu diễn nghệ thuật tại Việt Nam.

Chương V (từ Điều 39 đến Điều 41) quy định nhiệm vụ, quyền hạn của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, các Bộ, cơ quan ngang bộ và Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Chương VI (từ Điều 42 đến Điều 43) quy định điều khoản thi hành Nghị định.

2. Nội dung cơ bản của dự thảo Nghị định

Dự thảo Nghị định kế thừa, hoàn thiện các quy định còn phù hợp tại Nghị định số 79/2012/NĐ-CP, Nghị định số 15/2016/NĐ-CP, thể chế giải pháp thực hiện chính sách đã được Chính phủ thông qua và bổ sung những quy định mới phù hợp tình hình thực tế như sau:

2.1. Thể chế các giải pháp thực hiện chính sách đã được Chính phủ thông qua tại đề nghị xây dựng Nghị định quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn

2.1.1. Thể chế giải pháp thực hiện chính sách 1: Quy định cụ thể trách nhiệm của tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động, kinh doanh ngành, nghề biểu diễn

nghệ thuật, tổ chức thi người đẹp, người mẫu và lưu hành bản ghi âm, ghi hình ca múa nhạc, sân khấu.

Nội dung quy định trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân là cơ sở ban hành quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn.

Dự thảo Nghị định không quy định cấm, hạn chế quyền con người, quyền công dân nhằm thực thi Điều 14 Hiến pháp năm 2013. Để bảo đảm hiệu quả quản lý nhà nước đối với hoạt động nghệ thuật biểu diễn, dự thảo Nghị định quy định những nội dung sản phẩm hình thành trong hoạt động nghệ thuật biểu diễn không được sử dụng do xâm phạm lợi ích quốc gia, dân tộc, vi phạm trật tự công hoặc gây thiệt hại quyền, lợi ích của các cơ quan, tổ chức, cá nhân để làm cơ sở hướng dẫn các tổ chức, cá nhân thực hiện.

2.1.2. Thể chế giải pháp thực hiện chính sách 2: Quản lý hoạt động biểu diễn nghệ thuật của tổ chức, cá nhân là người Việt Nam định cư ở nước ngoài.

Về nội dung này, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã đề xuất giải pháp quy định cấp giấy phép trực tiếp cho cá nhân là người Việt Nam định cư ở nước ngoài, có hiệu lực trên phạm vi toàn quốc và có thời hạn sử dụng phù hợp với thời hạn thị thực do cơ quan có thẩm quyền cấp. Tuy nhiên, trong quá trình xây dựng dự thảo Nghị định, cơ quan chủ trì soạn thảo nhận thấy pháp luật về cư trú, nhập cảnh, xuất cảnh và pháp luật về lao động đã điều chỉnh, kiểm duyệt hành vi cá nhân là người không có quốc tịch Việt Nam khi hoạt động tại Việt Nam. Việc tiếp tục quy định nội dung quản lý này phát sinh một số bất cập sau:

- Quy định cấp phép biểu diễn cho cá nhân có khả năng hạn chế quyền con người về văn hóa, dẫn đến hạn chế quyền thụ hưởng giá trị văn hóa.

- Xuất hiện tình trạng thương nhân lợi dụng giấy phép biểu diễn của cá nhân nhằm né tránh nghĩa vụ thực hiện quy định pháp luật về lao động và pháp luật về nhập cảnh, nghĩa vụ thuế, nghĩa vụ đăng ký cư trú, quản lý người lao động.

Vì vậy, cơ quan chủ trì soạn thảo thể chế và đã lấy ý kiến đối với giải pháp mới như sau:

- Cắt giảm thủ tục cấp giấy phép cho người Việt Nam định cư ở nước ngoài, người nước ngoài biểu diễn nghệ thuật tại Việt Nam trên cơ sở thực hiện Nghị quyết số 19-2018/NQ-CP ngày 15 tháng 5 năm 2018 của Chính phủ và Nghị quyết số 02/NQ-CP về tiếp tục thực hiện những nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia.

- Hoạt động biểu diễn của cá nhân là người nước ngoài và người Việt Nam định cư ở nước ngoài tại Việt Nam phải tuân thủ quy định pháp luật về xuất cảnh, nhập cảnh và cư trú, pháp luật về lao động. Quy định này nhằm hạn chế tranh chấp dân sự giữa người bảo lãnh nhập cảnh, người sử dụng lao động, người đại diện ủy quyền và các chủ thể được cấp giấy phép; hạn chế tình trạng lợi dụng giấy

phép biểu diễn của cá nhân để nhập cảnh, cư trú, lao động trái quy định pháp luật; tăng cường hiệu lực thực thi pháp luật về lao động đối với người nước ngoài (giảm tình trạng lao động tự do, lao động trốn tránh nghĩa vụ thuế thu nhập...).

2.1.3. *Thế chế giải pháp thực hiện chính sách 3:* Quản lý hoạt động của cá nhân đại diện Việt Nam ra nước ngoài dự thi người đẹp, người mẫu.

- Kế thừa nội dung quản lý nhà nước đối với hoạt động dự thi người đẹp, người mẫu ở nước ngoài của các cá nhân; phân cấp cơ quan có thẩm quyền ở địa phương quản lý đối với các cá nhân tham gia hoạt động này.

- Không đặt ra quy định về điều kiện phải đạt danh hiệu chính tại các cuộc thi người đẹp, người mẫu trong nước. Thí sinh dự thi người đẹp, người mẫu ở nước ngoài đáp ứng các tiêu chí do ban tổ chức cuộc thi quy định; chưa có án tích, không trong thời gian bị áp dụng các biện pháp xử lý hành chính; chưa thực hiện hành vi vi phạm nghiêm trọng quy định về xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn và có giấy mời của ban tổ chức cuộc thi.

- Quy định tước các danh hiệu đạt được của cá nhân không đủ điều kiện hoặc vi phạm pháp luật.

2.1.4. *Thế chế giải pháp thực hiện chính sách 4:* Quản lý các tác phẩm âm nhạc, sân khấu.

Quy định điều kiện về nội dung hoạt động nghệ thuật biểu diễn tại Điều 3 dự thảo Nghị định là cơ sở quản lý chặt chẽ hơn. Theo đó, tất cả các sản phẩm nghệ thuật biểu diễn có nội dung chống Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; xâm phạm an ninh quốc gia; gây thiệt hại quyền, lợi ích hợp pháp của các cơ quan, tổ chức, cá nhân; xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan và vi phạm các quy định của pháp luật Việt Nam sẽ không được lưu hành, biểu diễn trực tiếp trước công chúng, tại những nơi công cộng và dưới tất cả các hình thức khác nhau.

Dự thảo Nghị định cũng đặt ra nội dung quản lý nhà nước đối với hoạt động lưu hành bản ghi âm, ghi hình có nội dung biểu diễn nghệ thuật để bảo đảm nội dung quản lý nhà nước được quy định tại Điều 3.

2.2. Thế chế giải pháp thực hiện chính sách, chỉ đạo chung về quản lý nhà nước của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ

2.2.1. *Xây dựng Chính phủ kiến tạo phát triển nền công nghiệp văn hóa và quản lý thị trường nghệ thuật biểu diễn*

Nội dung xây dựng nhà nước kiến tạo và phát triển công nghiệp văn hóa đã được thể chế, định hình lại bằng các phương thức quản lý mới tại dự thảo Nghị định, hạn chế hình thức quản lý qua giấy phép sự vụ và thủ tục hành chính để tập trung quản lý chủ thể kinh doanh theo hình thức cơ sở dữ liệu. Qua đó, cơ quan quản lý và xây dựng chính sách nghiên cứu năng lực của từng chủ thể tham gia;

thực hiện vai trò kiến tạo; tạo cầu nối giữa các chủ thể tham gia hoạt động, đồng thời tạo cơ chế kiểm soát giữa cơ quan quản lý nhà nước với các đơn vị, doanh nghiệp và giữa các đơn vị, doanh nghiệp với nhau; tạo điều kiện để các đơn vị sự nghiệp công lập về nghệ thuật trong cả nước có thêm cơ hội tiếp cận, tham gia thị trường nghệ thuật biểu diễn.

2.2.2. Quy định chi tiết pháp luật đầu tư về ngành, nghề kinh doanh có điều kiện lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn

Dự thảo Nghị định quy định chi tiết điều kiện kinh doanh ngành, nghề “Kinh doanh dịch vụ biểu diễn nghệ thuật, tổ chức thi người đẹp, người mẫu” và “Kinh doanh bản ghi âm, ghi hình ca múa nhạc, sân khấu” và nội dung tại Điều 7 Luật Đầu tư năm 2014 bảo đảm phù hợp với hệ thống pháp luật hiện hành, tạo môi trường đầu tư kinh doanh thuận lợi trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn.

Đây là căn cứ để xây dựng dữ liệu đánh giá thị trường hoạt động nghệ thuật biểu diễn trên toàn quốc góp phần thực hiện cam kết quốc tế, tiếp nhận nguồn lực sáng tạo mới trong quá trình tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại.

2.2.3. Phân cấp quản lý và đơn giản hóa nội dung quản lý hoạt động nghệ thuật biểu diễn

Dự thảo Nghị định thực hiện phân cấp đối với các nội dung quản lý nhà nước. Cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền tại địa phương thực hiện quản lý (cấp phép, thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm) đối với các chủ thể và các hoạt động diễn ra trên địa bàn quản lý.

Việc phân cấp được cơ quan chủ trì soạn thảo nghiên cứu trên cơ sở nguyên tắc phân định thẩm quyền quy định tại pháp luật về tổ chức chính quyền địa phương, bảo đảm thống nhất quản lý nhà nước đối với hoạt động nghệ thuật biểu diễn, có sự kết hợp chặt chẽ giữa quản lý theo ngành với quản lý theo lãnh thổ đồng thời phát huy quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm của chính quyền địa phương ở các đơn vị hành chính trong việc thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước trên địa bàn theo quy định của pháp luật.

2.3. Một số điểm mới của dự thảo Nghị định

2.3.1. Người điều hành biểu diễn nghệ thuật; tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu (Điều 8 dự thảo Nghị định)

Dự thảo quy định về “người điều hành” nhằm chi tiết điều kiện ngành, nghề “Kinh doanh dịch vụ biểu diễn nghệ thuật, tổ chức thi người đẹp, người mẫu” và làm căn cứ để thực hiện thủ tục cấp Giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh.

Cơ quan chủ trì soạn thảo xác định điều kiện đối với người điều hành và chịu trách nhiệm trước doanh nghiệp về nội dung hoạt động biểu diễn nghệ thuật; tổ chức thi người đẹp, người mẫu phải tốt nghiệp đại học một chuyên ngành thuộc ngành đào tạo về nghệ thuật biểu diễn vì một số lý do sau:

- Trình độ đại học được đào tạo đầy đủ và nâng cao nhận thức về lý luận và tư tưởng chính trị.

- Tính chất đặc thù của vị trí việc làm là điều hành hoạt động biểu diễn nghệ thuật; tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu có tác động đến tư tưởng, tâm lý và thậm chí là sức khỏe của nhiều người nên cần phải đáp ứng điều kiện về chất lượng sản phẩm nghệ thuật ở mức cao.

- Nội dung này đang được hướng dẫn theo Thông tư số 24/2017/TT-BGDĐT ngày 10 tháng 10 năm 2017 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo (mã ngành đào tạo 72102).

2.3.2. Biểu diễn nghệ thuật phục vụ kinh doanh ngành, nghề khác (Điều 15 dự thảo Nghị định)

Theo quy định tại Nghị định số 79/2012/NĐ-CP và Nghị định số 15/2016/NĐ-CP, hoạt động này gồm biểu diễn tại các cơ sở lưu trú du lịch, nhà hàng ăn uống, giải khát không bán vé, thu tiền xem biểu diễn và được quản lý theo hình thức thông báo đến cơ quan có thẩm quyền.

Tuy nhiên, trên thực tế, hoạt động này diễn ra rất đa dạng dẫn đến việc quy định trên không áp dụng trong nhiều trường hợp như biểu diễn quảng cáo sản phẩm, dịch vụ; biểu diễn trong hoạt động xúc tiến thương mại, triển lãm; biểu diễn tại các cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, vũ trường hoặc những trường hợp biểu diễn trong chương trình khai trương hoạt động kinh doanh...

Vì vậy, dự thảo Nghị định xác định những hoạt động biểu diễn nghệ thuật trên là phục vụ kinh doanh ngành, nghề khác và không trực tiếp nhằm mục đích kinh doanh. Hoạt động này phải được thông báo và chịu sự quản lý của cơ quan quản lý về văn hóa có thẩm quyền tại địa phương.

2.3.3. Yếu tố sáng tạo mới (khoản 5 Điều 18 dự thảo Nghị định)

Việc đặt ra quy định về yếu tố sáng tạo mới nhằm giải quyết các bất cập khi áp dụng quy định về việc thẩm định và thu phí thẩm định nội dung biểu diễn. Nhiều trường hợp cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền tổ chức thẩm định, thu phí đối với nội dung đã được chính cơ quan đó cấp giấy phép hoặc cơ quan cấp trên phê duyệt nội dung.

Vì vậy, dự thảo Nghị định quy định giới hạn quyền thẩm định, thu phí thẩm định nội dung biểu diễn nghệ thuật, chỉ đặt ra trong trường hợp có yếu tố sáng tạo mới nhằm tránh lạm dụng quyền lực nhà nước.

2.3.4. Lưu chiếu bản ghi âm, ghi hình có nội dung biểu diễn nghệ thuật (Điều 34 dự thảo Nghị định)

Quy định lưu chiếu bản ghi âm, ghi hình có nội dung biểu diễn nghệ thuật nhằm mục đích thẩm định, kiểm tra, đối chiếu, chọn lọc và lưu giữ; tương tự hình thức kiểm soát xuất bản phẩm quy định tại Luật Xuất bản. Đây là hình thức hậu

kiểm, Nhà nước bảo đảm quyền sản xuất, nhập khẩu, lưu hành bản ghi âm, ghi hình có nội dung biểu diễn nghệ thuật và bảo hộ quyền tác giả, quyền liên quan. Các tổ chức, cá nhân không được lợi dụng quyền sản xuất, nhập khẩu, lưu hành bản ghi âm, ghi hình có nội dung biểu diễn nghệ thuật, làm thiệt hại đến lợi ích Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của cơ quan, tổ chức, cá nhân.

V. NHỮNG VẤN ĐỀ XIN Ý KIẾN

1. Về tên gọi và phạm vi điều chỉnh của dự thảo Nghị định

Trong quá trình lấy ý kiến, nhiều cơ quan, tổ chức đề nghị tách biệt hoặc loại bỏ khái niệm hoạt động “thi người đẹp, người mẫu” để quy định tại Nghị định khác. Việc dự thảo Nghị định quy định “tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu” là “hoạt động nghệ thuật biểu diễn” và thuộc phạm vi điều chỉnh của dự thảo Nghị định là khiên cưỡng vì nội hàm hai hoạt động này khác nhau. Cơ quan chủ trì soạn thảo nhận thấy việc chưa thống nhất về quan điểm và cách hiểu đối với hai hoạt động này sẽ dẫn đến khó khăn trong quá trình các cơ quan, tổ chức, cá nhân áp dụng, thực thi trong thực tế.

Vì vậy, cơ quan chủ trì soạn thảo xin ý kiến Chính phủ về tên gọi dự thảo Nghị định như sau:

Phương án 1: “Nghị định quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn” và quy định giải thích từ ngữ “hoạt động nghệ thuật biểu diễn” gồm “tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu”.

Phương án 2: “Nghị định quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn và hoạt động thi sắc đẹp”.

2. Điều kiện ngành, nghề kinh doanh biểu diễn nghệ thuật; tổ chức thi người đẹp, người mẫu

Quy định cấp Giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh biểu diễn nghệ thuật; tổ chức thi người đẹp, người mẫu là một nội dung mới nhằm quy định chi tiết ngành, nghề kinh doanh có điều kiện quy định tại Luật Đầu tư. Nội dung quy định này còn có ý kiến khác nhau, cụ thể là:

Ý kiến của VCCI và Sở Văn hóa và Thể thao tỉnh Khánh Hòa đề nghị cân nhắc vì điều kiện kinh doanh biểu diễn nghệ thuật là không cần thiết, phát sinh thủ tục hành chính.

Trong quá trình lấy ý kiến hầu hết các cơ quan, tổ chức, cá nhân nhất trí dự thảo Nghị định, không có ý kiến phản đối nhưng để bảo đảm tính thống nhất cơ quan chủ trì soạn thảo nhận thấy cần xin ý kiến Chính phủ về quy định này vì đây là nội dung quản lý nhà nước có tác động đến thị trường nghệ thuật biểu diễn nếu được áp dụng, các doanh nghiệp phải thực hiện thủ tục được cấp Giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh có thể tạo ra những xáo trộn trong thời gian đầu.

Theo quan điểm của cơ quan chủ trì soạn thảo, nếu áp dụng quy định này, thị trường nghệ thuật biểu diễn sẽ phát triển theo hướng sau:

- Thị trường tiêu dùng dịch vụ nghệ thuật biểu diễn được chất lọc và nâng cao theo hướng bảo đảm quyền lợi cho người hưởng thụ nghệ thuật, đây là nội dung chính được dự thảo Nghị định hướng đến. Từ quy định chuyên môn hóa, chuyên nghiệp hóa các chủ thể đầu tư, kinh doanh sẽ tạo ra các sản phẩm, dịch vụ có chất lượng từ đó mới hình thành sự cạnh tranh dựa trên nhu cầu ngày càng nâng cao của thị trường tiêu dùng.

- Thị trường cung ứng dịch vụ, sản phẩm nghệ thuật biểu diễn thu hẹp theo hướng có chọn lọc chuyên nghiệp, không còn tình trạng nghệ thuật bị định hướng theo bàn tay vô hình của thị trường, các doanh nghiệp kinh doanh bất động sản, xây dựng, chăn nuôi... không tự đứng ra tổ chức biểu diễn nghệ thuật, tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu mà phải liên kết với các doanh nghiệp hoạt động chuyên nghiệp. Theo đánh giá sơ bộ của cơ quan chủ trì soạn thảo, tính đến thời điểm hiện tại trên cả nước không quá 300 doanh nghiệp đủ điều kiện để tổ chức biểu diễn nghệ thuật và khoảng 10 doanh nghiệp đủ điều kiện tổ chức thi người đẹp, người mẫu.

- Thị trường lao động để tuyển người có trình độ chuyên môn sẽ có cơ hội được phát triển, tạo điều kiện tăng số lượng đào tạo tại các trường văn hóa nghệ thuật hiện nay đang bị khủng hoảng trầm trọng (một số bộ môn nghệ thuật không có thí sinh đăng ký dự thi).

- Cơ quan quản lý và xây dựng chính sách có thể đánh giá thị trường nghệ thuật biểu diễn, xây dựng cơ sở dữ liệu công nghiệp văn hóa ngành nghệ thuật biểu diễn (số lượng doanh nghiệp hoạt động; số lượng cuộc biểu diễn; tỷ lệ cuộc biểu diễn giữa các khu vực địa lý; tỷ lệ tổ chức chương trình từng loại hình nghệ thuật biểu diễn...) từ đó xác định mục tiêu phát triển thương hiệu quốc gia, không có cơ sở xây dựng kế hoạch định hướng phát triển thương hiệu quốc gia ngành công nghiệp văn hóa lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn.

Vì vậy, cơ quan chủ trì soạn thảo xin ý kiến Chính phủ về nội dung này như sau:

Phương án 1: Quy định điều kiện kinh doanh biểu diễn nghệ thuật; tổ chức thi người đẹp, người mẫu như trong dự thảo Nghị định.

Phương án 2: Không quy định điều kiện kinh doanh biểu diễn nghệ thuật; tổ chức thi người đẹp, người mẫu trong dự thảo Nghị định và kiến nghị Ban soạn thảo Luật Đầu tư đưa ra khỏi danh mục ngành, nghề đầu tư, kinh doanh có điều kiện.

3. Quy định quy mô, số lượng, thẩm quyền quản lý đối với cuộc thi người đẹp, người mẫu

Trong quá trình lấy ý kiến, các cơ quan, tổ chức, cá nhân đều thống nhất quan điểm cần có quy định quản lý hoạt động tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu nhưng còn nhiều ý kiến khác nhau về biện pháp quản lý vừa đạt hiệu quả quản lý nhà nước, vừa bảo đảm quyền lợi của các nhà tổ chức. Trong đó, một số cơ quan, tổ chức, cá nhân đề nghị quy định cụ thể điều kiện và thắt chặt số lượng là không quá 02 cuộc thi người đẹp, người mẫu quốc tế và 01 cuộc thi người đẹp, người mẫu trong nước ở từng địa phương trong một năm.

Trên thực tế, việc Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quy định điều kiện về số lượng, quy mô như hiện nay dẫn đến tình trạng nhầm lẫn các cuộc thi người đẹp, người mẫu là sự kiện của nhà nước, danh hiệu trong cuộc thi được nhà nước bảo hộ làm phát sinh một số bất cập sau:

- Các doanh nghiệp tìm cách hoàn thiện hồ sơ theo hướng đề Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch cấp phép và sử dụng giấy phép kêu gọi tài trợ. Như vậy, giấy phép tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu sẽ trở thành biện pháp bảo hộ độc quyền cho các doanh nghiệp.

- Các trường hợp khác không xin được giấy phép dẫn đến “lách luật” nhằm trục lợi từ danh hiệu người đẹp, người mẫu bằng cách lợi dụng quy định thi đua, khen thưởng, xúc tiến thương mại để tổ chức biểu diễn nghệ thuật lồng ghép với việc trao danh hiệu cuộc thi người đẹp, người mẫu do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quản lý, cấp phép.

Theo quan điểm của cơ quan chủ trì soạn thảo, dự thảo Nghị định cần thiết đặt ra biện pháp quản lý nội dung này nhưng phải thay đổi về phương pháp quản lý theo hướng coi đây là một hoạt động văn hóa giải trí tổng hợp có biểu diễn nghệ thuật để quy định hoạt động này diễn ra ở địa phương nào, cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền ở địa phương đó chấp thuận (tương tự hoạt động tổ chức biểu diễn nghệ thuật). Cụ thể như sau:

- Về nội dung phân cấp thẩm quyền quản lý hoạt động tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh nơi tổ chức cuộc thi là cơ quan có thẩm quyền chấp thuận vì hoạt động này không chỉ diễn ra trên sân khấu cố định mà được thực hiện nhiều nội dung (tổ chức họp báo, quảng bá du lịch, từ thiện xã hội...) ở nhiều địa điểm khác nhau cần phải bảo đảm an ninh, trật tự an toàn xã hội, giao thông, y tế, phòng chống cháy nổ.

- Về thực hiện thủ tục hành chính, cơ quan chủ trì soạn thảo đánh giá quy định này không phát sinh thủ tục hành chính mới vì được kế thừa trên cơ sở quy định thủ tục hành chính đề nghị Ủy ban nhân dân cấp tỉnh có văn bản chấp thuận địa điểm tổ chức. Trong giai đoạn 03 năm (2018 - 2020), hầu hết doanh nghiệp tổ

chức các hoạt động chính của cuộc thi nhằm quảng bá sản phẩm, dịch vụ du lịch tại tỉnh, thành phố diễn ra vòng chung kết để bảo đảm sự hỗ trợ từ cơ quan, ban, ngành ở địa phương về các nội dung (văn hóa, an ninh trật tự, phòng chống cháy nổ, giao thông, điện lực, y tế...) và không có xu hướng tổ chức cuộc thi từ 02 tỉnh, thành phố trở lên để tiết kiệm chi phí hành chính cũng như chi phí lưu trú, ăn uống, đi lại của thí sinh.

Về phương án cải cách thủ tục hành chính, nội dung dự thảo Nghị định cắt giảm thủ tục cấp giấy phép tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu quốc tế của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

Vì vậy, cơ quan chủ trì soạn thảo xin ý kiến Chính phủ về nội dung này như sau:

Phương án 1: Tiếp tục quản lý theo hình thức hạn chế số lượng cuộc thi người đẹp, người mẫu trong một năm. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch cấp phép tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu.

Phương án 2: Không quy định quy mô, số lượng cuộc thi người đẹp, người mẫu trong một năm. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quy định hướng dẫn hoạt động tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh thực hiện quản lý hoạt động tổ chức cuộc thi theo địa bàn.

Trên đây là Tờ trình dự thảo Nghị định quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch kính trình Chính phủ xem xét, quyết định các nội dung tại Tờ trình và hồ sơ kèm theo, gồm: Dự thảo nghị định; Báo cáo thẩm định; báo cáo giải trình, tiếp thu ý kiến thẩm định; Bản tổng hợp, giải trình, tiếp thu ý kiến của cơ quan, tổ chức, cá nhân và đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của nghị định; Bản đánh giá thủ tục hành chính trong dự thảo; Báo cáo về lòng ghép vấn đề bình đẳng giới trong dự thảo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ;
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- Các Thành viên Chính phủ;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Tư pháp;
- Lưu: VT, NTBD, MVD(30).

BỘ TRƯỞNG

Nguyễn Ngọc Thiện